

w Opolu Lubelskim
z/s w Poniatowej

**RAPORT Z MONITOROWANIA REALIZACJI
W 2015 R.**

**POWIATOWEGO PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W POWIECIE OPOLSKIM NA LATA 2012 – 2015**

OPRACOWANIE:

*POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE
W OPOLU LUBELSKIM Z SIEDZIBĄ W PONIATOWEJ*

PONIATOWA, KWIECIEŃ 2016

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
CELE POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W POWIECIE OPOLSKIM NA LATA 2012 – 2015.....	4
ADRESACI POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W POWIECIE OPOLSKIM NA LATA 2012 – 2015.....	5
ZADANIA, SPOSÓB ICH REALIZACJI, REALIZATORZY, HARMONOGRAM REALIZACJI POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W POWIECIE OPOLSKIM NA LATA 2012 – 2015 ROK 2015.....	6
DZIAŁANIA INSTYTUCJI I PLACÓWEK Z TERENU POWIATU OPOLSKIEGO WOBEĆ OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY W RODZINIE	22
DZIAŁANIA INSTYTUCJI I PLACÓWEK Z TERENU POWIATU OPOLSKIEGO WOBEĆ OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE	27
PODSUMOWANIE	31

WPROWADZENIE

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Opolskim na lata 2012 – 2015 został przyjęty Uchwałą Nr XIV/115/2012 Rady Powiatu w Opolu Lubelskim z dnia 30 marca 2012r.

Koordynowaniem realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Opolskim na lata 2012 – 2015 zajmuje się Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu Lubelskim z siedzibą w Poniatowej.

W ramach monitorowania realizacji Programu PCPR w Opolu Lubelskim z/s w Poniatowej dokonano oceny postępu realizacji Programu w roku 2015, skupiając się przede wszystkim na procesie realizowania poszczególnych zadań zgodnie z przyjętymi terminami oraz celami: głównym i szczegółowymi.

Podstawą oceny realizacji Programu są dane własne PCPR w Opolu Lubelskim z/s w Poniatowej oraz pozyskiwane od podmiotów zaangażowanych w realizację Programu, to jest: Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu powiatu opolskiego, Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z terenu powiatu opolskiego, Gminnych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z terenu powiatu opolskiego, Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Opolu Lubelskim, Komendy Powiatowej Policji w Opolu Lubelskim, Prokuratury Rejonowej w Opolu Lubelskim, II Wydziału Karnego Sądu Rejonowego w Opolu Lubelskim, Poradni Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Opolu Lubelskim, Powiatowego Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w Opolu Lubelskim, Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej z terenu powiatu opolskiego, organizacji pozarządowych z terenu powiatu opolskiego: Stowarzyszenia Klub Abstynenta „Jutrzenka” z/s w Opolu Lubelskim, Stowarzyszenia Klub Abstynenta „ANIMUS” z/s w Poniatowej, Towarzystwa Wspierania Rodzin z/s w Poniatowej oraz Fundacji Profilaktyki Kryzysu i Wspierania Rozwoju Człowieka „Tu i Teraz” z/s w Opolu Lubelskim.

Spośród powyższych jednostek poproszonych o złożenie sprawozdań, następujące nie udzieliły odpowiedzi:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Chodlu,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Poniatowej,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wilkowie,
- Stowarzyszenie Klub Abstynenta „ANIMUS” z/s w Poniatowej,
- Fundacja Profilaktyki Kryzysu i Wspierania Rozwoju Człowieka „Tu i Teraz” z/s w Opolu Lubelskim,
- trzynaście spośród czternastu Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej z terenu powiatu opolskiego.

CELE
POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W POWIECIE OPOLSKIM NA LATA 2012 – 2015

CEL GŁÓWNY

Poprawa warunków skutecznego przeciwdziałania przemocy w rodzinie w powiecie opolskim

Cel główny Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Opolskim na lata 2012 – 2015 był zbieżny z nadrzędnym celem Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Opolskim, jakim jest: dążenie do zapewnienia godnego życia całemu społeczeństwu powiatu poprzez stworzenie osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji warunków do harmonijnego funkcjonowania w sferze psychicznej, ekonomicznej i społecznej, poprzez umożliwienie im zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie w powiecie opolskim.
2. Prowadzenie działań zapobiegających przemocy w rodzinie w powiecie opolskim.
3. Wsparcie osób doznających przemocy w rodzinie oraz świadków przemocy w rodzinie – mieszkańców powiatu opolskiego.
4. Szersze oddziaływania sankcjonujące i wspierające w zmianie osoby stosujące przemoc w rodzinie – mieszkańców powiatu opolskiego.
5. Podnoszenie jakości działań instytucji i placówek z powiatu opolskiego oraz kompetencji ich kadr, prowadzących działania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

ADRESACI
POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W POWIECIE OPOLSKIM NA LATA 2012 – 2015

Adresatami Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Opolskim na lata 2012 – 2015 byli mieszkańcy powiatu opolskiego, w których rodzinach występuje przemoc. Są to osoby, które są uwięzione w przemoc w rodzinie: osoby doznające przemocy, świadkowie oraz osoby, które stosują przemoc w rodzinie.

Drugą grupę adresatów Programu stanowiła kadra podmiotów z terenu powiatu opolskiego, zaangażowanych w realizację Programu, która wykonuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w powiecie opolskim.

Wśród adresatów Programu znajdowała się również cała społeczność mieszkańców powiatu opolskiego – ze względu na niebagatelną rolę postawy i partycypacji obywatelskiej w budowaniu bezpieczeństwa.

**ZADANIA, SPOSÓB ICH REALIZACJI,
REALIZATORZY, HARMONOGRAM REALIZACJI
POWIATOWEGO PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W POWIECIE OPOLSKIM NA LATA 2012 – 2015**

ROK 2015

Skróty użyte w poniższej tabeli:

OPS = Ośrodek Pomocy Społecznej

ZI = Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

GKRPA = Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

PCPR = Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

PP-P = Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

PCZ = Powiatowe Centrum Zdrowia

NZOZ = Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej

PTUoAiW = Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia

KPP = Komenda Powiatowa Policji

Cel szczegółowy	Zadanie	Sposób realizacji zadania	Realizatorzy zadania	Termin realizacji zadania
Monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie w powiecie opolskim	Zbieranie i przetwarzanie informacji dotyczących różnych aspektów zjawiska przemocy w rodzinie	Aktualizowanie danych instytucji i placówek działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, dotyczących prowadzonych przez nie działań	PCPR w Opolu Lub. z/s w P-wej: • dane zamieszczone w Powiatowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Opolskim na lata 2012 – 2015 oraz w Raporcie z monitorowania realizacji w 2014r. Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie... udostępnione na stronie internetowej PCPR	2015

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Powiecie Opolskim na lata 2012 – 2015**

			<ul style="list-style-type: none"> • materiały informacyjne o możliwościach i formach uzyskania na terenie powiatu opolskiego pomocy niefinansowej przez osoby doznające przemocy w rodzinie: w formie ulotek rozdystrybuowanych do instytucji pomocowych i interwencyjnych na terenie powiatu opolskiego oraz udostępnione na stronie internetowej PCPR 	2015
			OPS w Łaziskach	2015
			ZI w Gminie Łaziska	2015
		Badania ankietowe i inne (np. postawy społeczne wobec zjawiska przemocy w rodzinie, w tym pracowników instytucji i placówek)	PCPR w Opolu Lub. z/s w P-wej („Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze powiatu opolskiego w latach 2012-2014”)	XI 2015
Prowadzenie działań zapobiegających występowaniu przemocy w rodzinie w powiecie opolskim	Promowanie stylu życia wolnego od przemocy (np. podnoszenie poziomu wiedzy społeczności lokalnej na temat czynników ryzyka występowania przemocy w rodzinie, radzenia sobie w sposób wolny od przemocy)	Indywidualne kontakty z osobami i rodzinami	PCPR w Opolu Lub. z/s w P-wej	2015
			PP-P w Opolu Lub.	2015
			PTUoAiW w Opolu Lub.	2015
			GKRPA w Łaziskach	2015
			NZOZ w Karczmiskach	2015
			ZI w Gminie Łaziska	2015
			OPS w Poniatowej	2015
		Warsztaty i inne zajęcia grupowe	NZOZ w Karczmiskach (pogadanki dla uczniów szkół)	2015
			PP-P w Opolu Lub. (prelekcje, pogadanki dla uczniów szkół i ich rodziców)	2015
			Towarzystwo Wspierania Rodzin z/s w Poniatowej („Święto Rodziny w Świetlicy”: spotkanie integracyjne poświęcone m.in. relacjom w rodzinie)	2 VI 2015

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Powiecie Opolskim na lata 2012 – 2015**

			Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Jutrzenka” w Opolu Lub. (warsztaty „Radzenie sobie z emocjami”)	7-8 II 2015
		Kampanie społeczne		
		Konferencje, panele dyskusyjne		
		Publikacje w lokalnej prasie		
		Upowszechnianie materiałów informacyjnych, edukacyjnych (np. ulotek, broszur)	PCPR w Opolu Lub. z/s w P-wej <ul style="list-style-type: none"> • dystrybucja do Starostwa Powiatowego w Opolu Lubelskim, Powiatowego Centrum Zdrowia Sp. z o. o. w Opolu Lubelskim i Sądu Rejonowego w Opolu Lubelskim autorskich ulotek „Gdy rodzic stosuje przemoc wobec dziecka” przeznaczonych dla rodziców • artykuł na stronie internetowej PCPR: „Gdy rodzic stosuje przemoc wobec dziecka” 	2015 2015 (dostępny od 2013)
		PTUoAiW w Opolu Lub. (ulotki dostępne w siedzibie Poradni)		2015
		GKRPA w Łaziskach (dostępne w siedzibie GKRPA ulotki i broszury propagujące sposoby radzenia sobie wolne od przemocy w ramach kampanii „Postaw na Rodzinę”)		2015
Podnoszenie świadomości społeczności lokalnej w zakresie poszanowania praw człowieka		Kampanie społeczne	PP-P w Opolu Lub. (akcja plakatowa Niebieskiej Linii)	2015
		Publikacje w lokalnej prasie		
		Upowszechnianie materiałów informacyjnych, edukacyjnych (np. ulotek, broszur)	PCPR w Opolu Lub. z/s w P-wej (artykuł na stronie internetowej PCPR: „Przemoc w rodzinie a prawa człowieka i obywatela”)	2015 (dostępny od 2013)

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Powiecie Opolskim na lata 2012 – 2015**

Podnoszenie poziomu wiedzy społeczności lokalnej w zakresie identyfikowania przemocy w rodzinie i jej skutków	Indywidualne kontakty z osobami i rodzinami	PCPR w Opolu Lub. z/s w P-wej OPS w Łaziskach	2015 2015	
	Warsztaty i inne zajęcia grupowe	PCPR w Opolu Lub. z/s w P-wej (oferuje warsztat „Zjawisko przemocy w rodzinie – jak ją rozpoznać, jakie są jej skutki” – możliwy do zrealizowania po zebraniu się grupy chętnych mieszkańców powiatu opolskiego – nabór otwarty)	2015	
	Kampanie społeczne			
	Konferencje, panele dyskusyjne			
	Publikacje w lokalnej prasie			
	Upowszechnianie materiałów informacyjnych, edukacyjnych (np. ulotek, broszur)	Towarzystwo Wspierania Rodzin z/s w Poniatowej (ulotki dostępne w siedzibie Świetlicy Profilaktyczno – Wychowawczej)		2015
		GKRPA w Opolu Lub. (ulotki, broszury, plakaty dostępne w siedzibie GKRPA oraz w Stowarzyszeniu Klub Abstynenta „Jutrzenka” w Opolu Lub., informacje zamieszczane w miesięczniku „Opolanin”)		2015
		NZOZ w Karczmiskach (ulotki i plakaty dostępne w siedzibie NZOZ)		2015
		OPS w Karczmiskach (ulotki, broszury, plakaty)		2015
		OPS w Opolu Lub. (ulotki dostępne w siedzibie OPS)		2015
ZI w Gminie Opole Lub. (ulotki dostępne w siedzibie ZI)		2015		

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Powiecie Opolskim na lata 2012 – 2015**

			ZI w Gminie Chodel (ulotki dostępne w siedzibie ZI)	2015
			OPS w Józefowie nad Wisłą (ulotki dostępne w siedzibie OPS, Urzędzie Gminy Józefów nad Wisłą, Zespole Szkół Ogólnokształcących w Józefowie nad Wisłą)	2015
			OPS w Poniatowej (ulotki dostępne w siedzibie OPS, w Stowarzyszeniu Klub Abstynenta ANIMUS)	2015
Promowanie postaw wolnych od mitów i stereotypów dotyczących przemocy w rodzinie	Indywidualne kontakty z osobami i rodzinami		PCPR w Opolu Lub. z/s w P-wej	2015
			PTUoAiW w Opolu Lub.	2015
			OPS w Poniatowej	2015
		Warsztaty i inne zajęcia grupowe	PCPR w Opolu Lub. z/s w P-wej (oferuje warsztat „Mity i stereotypy dotyczące przemocy w rodzinie” – możliwy do zrealizowania po zebraniu się grupy chętnych mieszkańców powiatu opolskiego – nabór otwarty)	2015
		Kampanie społeczne		
		Publikacje w lokalnej prasie		
	Upowszechnianie materiałów informacyjnych, edukacyjnych (np. ulotek, broszur)		PCPR w Opolu Lub. z/s w P-wej • dystrybucja do instytucji pomocowych i interwencyjnych z terenu powiatu opolskiego autorskich ulotek „Stereotypy podtrzymujące przemoc w rodzinie” • artykuł na stronie internetowej PCPR: „Stereotypy podtrzymujące przemoc w rodzinie”	2015 2015 (dostępny od 2013)
		PTUoAiW w Opolu Lub. (ulotki dostępne w siedzibie Poradni)	2015	

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Powiecie Opolskim na lata 2012 – 2015**

Podnoszenie poziomu wiedzy społeczności lokalnej na temat instytucji i placówek świadczących pomoc osobom uwikłanym w przemoc w rodzinie	Indywidualne kontakty z osobami i rodzinami	PCPR w Opolu Lub. z/s w P-wej	2015
		PCZ Sp. z o.o. w Opolu Lub.	2015
		PTUoAiW w Opolu Lub.	2015
		GKRPA w Opolu Lub.	2015
		KPP w Opolu Lub. • w trakcie bieżących działań • Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepęstwem	2015 II 2015
		OPS w Karczmiskach	2015
		OPS w Wilkowie	2015
		OPS w Chodlu	2015
	OPS w Poniatowej	2015	
	Publikacje w lokalnej prasie		
Upowszechnianie materiałów informacyjnych, edukacyjnych (np. ulotek, broszur, przewodników)	PCPR w Opolu Lub. z/s w P-wej (dystrybucja do instytucji pomocowych i interwencyjnych z terenu powiatu opolskiego materiałów informacyjnych o możliwościach i formach uzyskania na terenie powiatu opolskiego pomocy niefinansowej przez osoby doznające przemocy w rodzinie oraz zamieszczenie w/w materiałów na stronie internetowej PCPR)	2015	
	Towarzystwo Wspierania Rodzin z/s w Poniatowej (ulotki dostępne w siedzibie Świetlicy Profilaktyczno – Wychowawczej)	2015	
	PTUoAiW w Opolu Lub. (ulotki dostępne w siedzibie Poradni)	2015	

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Powiecie Opolskim na lata 2012 – 2015**

			OPS w Łaziskach	2015
			ZI w Gminie Łaziska	2015
			OPS w Opolu Lub. (ulotki dostępne w siedzibie OPS)	2015
			ZI w Gminie Opole Lub. (ulotki dostępne w siedzibie ZI)	2015
			ZI w Gminie Chodel (ulotki dostępne w siedzibie ZI)	2015
			OPS w Józefowie nad Wisłą (ulotki dostępne w siedzibie OPS, Urzędzie Gminy Józefów nad Wisłą, Zespole Szkół Ogólnokształcących w Józefowie nad Wisłą)	2015
			OPS w Poniatowej (informacje na tablicy ogłoszeń w siedzibie OPS)	2015
Zmniejszenie intensywności oddziaływania czynników współwystępujących z przemocą w rodzinie	Zintensyfikowana kontrola sklepów i innych punktów pod kątem dotrzymywania warunków sprzedaży alkoholu wynikających z przepisów ustaw i rozporządzeń	KPP w Opolu Lub.		2015
Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie	Indywidualne kontakty z osobami i rodzinami			
	Warsztaty i inne zajęcia grupowe	PCPR w Opolu Lub. z/s w P-wej	<ul style="list-style-type: none"> • we współpracy z OPS w Poniatowej, OPS w Wilkowie, Zespołem Szkół Ogólnokształcących w Józefowie nad Wisłą przeprowadziło 4 warsztaty umiejętności wychowawczych „Wychowuję – nie krzywdzę” dla grupy rodziców z gminy Poniatowa, grupy rodziców z gminy Wilków, 2 grup rodziców uczniów w/w Zespołu Szkół, 	7 X 2015 23 X 2015 28 XI 2015 5 XII 2015

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Powiecie Opolskim na lata 2012 – 2015**

			<ul style="list-style-type: none"> • we współpracy z OPS w Chodlu, OPS w Poniatowej, OPS w Wilkowie przeprowadziło warsztat umiejętności wychowawczych „Niezbędnik rodzica – podstawowe umiejętności komunikacyjne rodzica” dla grupy rodziców: z gminy Chodel, z gminy Poniatowa, z gminy Wilków, a także przeprowadziło warsztat umiejętności wychowawczych „Niezbędnik rodzica – podstawowe umiejętności komunikacyjne rodzica” dla grupy rodziców zastępczych z terenu powiatu opolskiego 	<p>3 X 2015</p> <p>19 IX 2015</p>
		Upowszechnianie materiałów informacyjnych, edukacyjnych (np. ulotek, broszur)		
Wsparcie osób doznających przemocy w rodzinie oraz świadków przemocy w rodzinie – mieszkańców powiatu opolskiego	Umożliwianie powrotu do równowagi osobom doznającym przemocy w rodzinie oraz świadkom	Wsparcie emocjonalne, informacyjne, instrumentalne osób doznających przemocy w rodzinie oraz świadków – wielozakresowe poradnictwo: psychologiczne, prawne, socjalne, medyczne i inne	<p>PCPR w Opolu Lub. z/s w P-wej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poradnictwo psychologiczne, poradnictwo prawne, poradnictwo socjalne, terapia rodzinna – w godzinach pracy PCPR • we współpracy z OPS w Łaziskach i ZI w Łaziskach zorganizowało zajęcia edukacyjne dla osób doznających przemocy w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie (zajęcia odbyły się w siedzibie Gminnej Biblioteki i Domu Kultury w Łaziskach – wzięły w nich udział mieszkanki gminy Łaziska) <p>PP-P w Opolu Lub. (poradnictwo psychologiczne)</p>	<p>2015</p> <p>17 XI 2015</p> <p>2015</p>

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Powiecie Opolskim na lata 2012 – 2015**

			<p>Towarzystwo Wspierania Rodzin z/s w Poniatowej (poradnictwo psychologiczne w siedzibie Świetlicy Profilaktyczno – Wychowawczej: jeden czwartek w miesiącu w godz. 15.00-18.00)</p>	2015
			<p>NZOZ w Karczmiskach (indywidualne rozmowy z lekarzami i pielęgniarkami środowiskowymi)</p>	2015
			<p>PCZ Sp. z o.o. w Opolu Lub. / PTUoAiW w Opolu Lub. (poradnictwo psychologiczne: pon. 7.25-19.00, wt. 11.25-19.00, śr.-pt. 7.00-14.35; poradnictwo medyczne: pon. 8.00-10.00, wt. 8.00-9.00, czw. 8.00-10.00, pt. 8.00-10.00)</p>	2015
			<p>Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Jutrzenka” w Opolu Lub. (poradnictwo psychologiczne: wtorki w godz. 17.00-19.00)</p>	2015
			<p>KPP w Opolu Lub. (Tydzień Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepiętstwem: wsparcie informacyjne w zakresie uprawnień osób pokrzywdzonych przepiętstwem, procedury Niebieskiej Karty)</p>	II 2015
			<p>KPP w Opolu Lub. (wsparcie informacyjne kobiet pokrzywdzonych przemocą w zakresie środków prawnych w ramach kampanii „16 Dni Przeciwno Przemocy wobec Kobiet”)</p>	XI-XII 2015
			<p>OPS w Karczmiskach (wsparcie emocjonalne)</p>	2015
			<p>ZI w Gminie Karczmiska (praca socjalna, pomoc w kontakcie ze specjalistami)</p>	2015

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Powiecie Opolskim na lata 2012 – 2015**

			OPS w Wilkowie (wsparcie emocjonalne i informacyjne)	2015
			ZI w Gminie Wilków (wsparcie emocjonalne i informacyjne, praca socjalna, pomoc w kontakcie ze specjalistami)	2015
			OPS w Opolu Lub. • poradnictwo socjalne w godzinach pracy OPS	2015
			• poradnictwo psychologiczne w godzinach pracy OPS	2015
			• poradnictwo socjalne i psychologiczne w ramach Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem	II 2015
			ZI w Gminie Opole Lub. (poradnictwo udzielane przez: prokuratora [prawne], dzielnicowego, terapeutę uzależnień w ramach procedury Niebieskiej Karty)	2015
			OPS w Łaziskach (poradnictwo socjalne w godzinach pracy OPS)	2015
			ZI w Gminie Łaziska (wsparcie emocjonalne i informacyjne)	2015
			OPS w Chodlu (poradnictwo socjalne w godzinach pracy OPS)	2015
			OPS w Józefowie nad Wisłą • poradnictwo socjalne w godzinach pracy OPS	2015
			• poradnictwo psychologiczne w siedzibie OPS we wtorki w godz. 7.00-10.00	III-XII 2015
			• poradnictwo psychologiczne w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Józefowie nad Wisłą co drugi piątek w godz. 10.00-12.00	2015

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Powiecie Opolskim na lata 2012 – 2015**

			<ul style="list-style-type: none"> • poradnictwo prawne w Urzędzie Gminy Józefów nad Wisłą w czwartki w godz. 10.00-12.00 • poradnictwo medyczne w przychodniach na terenie gminy Józefów nad Wisłą 	2015
				2015
			<p>OPS w Poniatowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • poradnictwo socjalne w godzinach pracy OPS • poradnictwo psychologiczne w siedzibie OPS (we współpracy z Mobilnym Centrum Pomocy Interdyscyplinarnej w Lublinie) • poradnictwo prawne w siedzibie OPS (we współpracy z Mobilnym Centrum Pomocy Interdyscyplinarnej w Lublinie) 	2015 11 IV 2015 12 IX 2015 11 IV 2015 12 IX 2015
	Umożliwienie ekonomicznego usamodzielniania się osobom doznającym przemocy w rodzinie	Wsparcie finansowe osób doznających przemocy w rodzinie	<p>OPS w Karczmiskach</p> <p>OPS w Wilkowie</p> <p>OPS w Opolu Lub.</p> <p>OPS w Józefowie nad Wisłą</p> <p>OPS w Poniatowej</p>	2015 2015 2015 2015 2015
	Zapewnienie schronienia oraz specjalistycznej wielozakresowej pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie	Zapewnienie osobom doznającym przemocy w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia i / lub ośrodkach interwencji kryzysowej prowadzonych przez inne powiaty i gminy		
Utworzenie i prowadzenie w powiecie opolskim ośrodka interwencji kryzysowej				
Utworzenie i prowadzenie w powiecie opolskim specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie				

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Powiecie Opolskim na lata 2012 – 2015**

Szersze oddziaływania sankcjonujące i wspierające w zmianie osoby stosujące przemoc w rodzinie – mieszkańców powiatu opolskiego	Izolowanie osób stosujących przemoc w rodzinie od osób doznających przemocy w rodzinie	Zatrzymanie osoby stosującej przemoc	Prokuratura Rejonowa w Opolu Lub. KPP w Opolu Lub.	2015 2015
		Tymczasowe aresztowanie	Prokuratura Rejonowa w Opolu Lub. (sporządzanie wniosków)	2015
		Zasądzenie obowiązku opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z osobą pokrzywdzoną	Prokuratura Rejonowa w Opolu Lub. Sąd Rejonowy w Opolu Lub.	2015 2015
		Zasądzenie obowiązku powstrzymywania się od kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną w określony sposób	Prokuratura Rejonowa w Opolu Lub. Sąd Rejonowy w Opolu Lub.	2015 2015
	Wsparcie osób stosujących przemoc w rodzinie w zmianie wyuczonych zachowań	Opracowanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie	PCPR w Opolu Lub. z/s w P-wej (realizacja jednego cyklu Programu Oddziaływań Korekcyjno – Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie realizowanego w Powiecie Opolskim w latach 2014-2015)	II – VIII 2015
		Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych, programów zmian, programów rozwoju osobistego i innych – dla osób stosujących przemoc w rodzinie		
		Zasądzenie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie obowiązku uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych		
		Motywowanie i wskazywanie korzyści osobom stosującym przemoc w rodzinie z dobrowolnego zgłaszania się do uczestnictwa w programach korekcyjno – edukacyjnych oraz innych programach (terapeutycznych, zmian, rozwoju osobistego itp.)	ZI w Gminie Karczmiska ZI w Gminie Wilków OPS w Wilkowie OPS w Poniatowej / ZI w Gminie Poniatowa	2015 2015 2015 2015

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Powiecie Opolskim na lata 2012 – 2015**

	Poszerzenie oferty pomocowej instytucji i placówek dla osób stosujących przemoc w rodzinie	Edukacja: warsztaty, treningi itp.		
		Usługi terapeutyczne indywidualne i grupowe		
Podnoszenie jakości działań instytucji i placówek z powiatu opolskiego oraz kompetencji ich kadr, prowadzących działania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Rozwój interdyscyplinarności w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Tworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych w gminach powiatu opolskiego (zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie)	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Chodel	2015
			Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Józefów nad Wisłą	2015
			Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Karczmiska	2015
			Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Łaziska	2015
			Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Opole Lub.	2015
			Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Poniatowa	2015
			Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Wilków	2015
		Tworzenie i funkcjonowanie zespołów i innych form interdyscyplinarnej współpracy na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie		
	Podnoszenie kompetencji i doskonalenie zawodowe kadr instytucji i placówek stykających się z przemocą w rodzinie	Szkolenia, warsztaty, treningi, inne formy edukacji, w tym interdyscyplinarne	PCPR w Opolu Lub. z/s w P-wej: • zorganizowało szkolenie dla 20 pracowników jednostek pomocy społecznej z terenu powiatu opolskiego	15 V 2015

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Powiecie Opolskim na lata 2012 – 2015**

			<p>(PCPR i OPS) z zakresu pracy z osobą stosującą przemoc w rodzinie</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5 pracowników PCPR wzięło udział w „Szkoleniu dla kadry instytucji pomocy społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie” • psycholog PCPR wzięła udział w szkoleniach: <ul style="list-style-type: none"> - szkolenie „Pomoc psychologiczna dla dorosłych ofiar przemocy w rodzinie” - szkolenie „Metodyka pracy ze sprawcami przemocy w rodzinie” - konferencja szkoleniowa „Sieć Pomocy Osobom Niepełnosprawnym” (dotycząca pomocy osobom niepełnosprawnym pokrzywdzonym przestępstwem, w tym doświadczającym przemocy) <p>OPS w Poniatowej (2 pracowników socjalnych i asystent rodziny wzięło udział w „Szkoleniu dla kadry instytucji pomocy społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie”)</p> <p>ZI w Gminie Poniatowa (1 członek ZI i 2 członków grup roboczych wzięło udział w „Szkoleniu dla kadry instytucji pomocy społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie”)</p>	<p>16-18 III 2015 13-15 VII 2015</p> <p>18 I 2015</p> <p>28-29 IX 2015 27-28 X 2015 24-25 XI 2015</p> <p>16 XII 2015</p> <p>26-28 VIII 2015</p> <p>26-28 VIII 2015</p>
Wsparcie proceduralne i usprawnienie działań kadr instytucji i placówek stykających się z przemocą w rodzinie	Opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjnych, edukacyjnych, instruktażowych dotyczących rozpoznawania i postępowania w przypadkach występowania przemocy w rodzinie	PCPR w Opolu Lub. z/s w P-wej (dystrybucja autorskiej ulotki „Apel osoby doznającej przemocy w rodzinie do pracownika służby i instytucji interwencyjnej i pomocowej, urzędu” do urzędów, instytucji pomocowych i interwencyjnych z terenu powiatu opolskiego)	2015	

**Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
w Powiecie Opolskim na lata 2012 – 2015**

		Opracowywanie i upowszechnianie zaleceń i procedur postępowania interwencyjnego wobec przemocy w rodzinie		
	Wsparcie emocjonalne, informacyjne, instrumentalne kadr instytucji i placówek stykających się z przemocą w rodzinie, w prowadzonych przez nie działaniach w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Superwizja	PCPR w Opolu Lub. z/s w P-wej (we współpracy z Centrum Pomocy Interdyscyplinarnej w Lublinie zorganizowało superwizję grup roboczych z terenu powiatu opolskiego pracujących z osobami niepełnosprawnymi doświadczającymi przemocy w rodzinie)	18 XII 2015
		Grupy wsparcia dla interwentów		
		Grupy wsparcia dla pomagaczy		

**DZIAŁANIA INSTYTUCJI I PLACÓWEK
Z TERENU POWIATU OPOLSKIEGO
WOBEC OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY W RODZINIE**

Z informacji udzielonych przez podmioty biorące udział w ocenie postępu realizacji w roku 2015 Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Opolskim na lata 2012 – 2015 wynika, że w powiecie opolskim osoba doznająca przemocy w rodzinie może skorzystać z następującej pomocy i wsparcia:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu Lubelskim z siedzibą w Poniatowej:

- poradnictwo: prawne, psychologiczne, socjalne (dla dorosłych mieszkańców powiatu opolskiego),
- terapia rodzinna (możliwość uczestniczenia dzieci),
- grupa wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie oraz zagrożonych przemocą w rodzinie.

Powiatowe Centrum Zdrowia Sp. z o.o.:

- wystawianie zaświadczeń lekarskich o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie,
- informowanie o miejscach i warunkach wydawania obdukcji,
- powiadamianie służb, jak pomoc społeczna, policja, prokuratura.

**Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współzależnienia w Opolu Lubelskim
(w Powiatowym Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w Opolu Lubelskim):**

- poradnictwo psychologiczne,
- poradnictwo medyczne,
- edukacja w zakresie własnych działań wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie,
- wsparcie informacyjne na temat placówek udzielających bezpłatnego poradnictwa prawnego.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Opolu Lubelskim:

- wsparcie psychologiczne,
- terapia rodzinna,
- terapia indywidualna,

- interwencja kryzysowa,
- indywidualne poradnictwo i konsultacje,
- psychoedukacja dzieci i młodzieży.

Komenda Powiatowa Policji w Opolu Lubelskim:

- interwencje doraźne,
- wsparcie informacyjno – edukacyjne,
- wsparcie emocjonalne,
- monitorowanie przez dzielnicowych sytuacji w rodzinie w ramach procedury Niebieskiej Karty,
- powiadamianie instytucji pomocowych o rodzinach, w których występuje przemoc.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodlu:

- indywidualne poradnictwo socjalne.

W Gminie Chodel, przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Chodlu, funkcjonuje **Zespół Interdyscyplinary ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Chodel**, którego działania koncentrują się na wsparciu rodzin, w których występuje przemoc oraz rodzin zagrożonych przemocą (w ramach procedury Niebieskiej Karty).

Ośrodek Pomocy Społecznej w Józefowie nad Wisłą:

- pomoc finansowa (zasiłki okresowe, zasiłki celowe na zakup żywności, odzieży, pokrycie kosztów leczenia),
- pomoc rzeczowa (dożywianie dzieci w szkole, przekazywanie żywności),
- praca socjalna (monitoring środowisk, w których występuje przemoc w rodzinie oraz środowisk zagrożonych jej wystąpieniem; poradnictwo socjalne; interwencja kryzysowa; wsparcie emocjonalne).

W Gminie Józefów nad Wisłą, przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Józefowie nad Wisłą, funkcjonuje **Zespół Interdyscyplinary ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Józefów nad Wisłą**, którego działania koncentrują się na wsparciu rodzin, w których występuje przemoc oraz rodzin zagrożonych przemocą (w ramach procedury Niebieskiej Karty).

Ośrodek Pomocy Społecznej w Karczmiskach:

- wsparcie informacyjne i instrumentalne,
- udzielanie informacji o instytucjach pomocowych.

W Gminie Karczmiska, przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Karczmiskach, funkcjonuje **Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Karczmiska**, którego działania koncentrują się na wsparciu rodzin, w których występuje przemoc oraz rodzin zagrożonych przemocą (w ramach procedury Niebieskiej Karty).

Ośrodek Pomocy Społecznej w Łaziskach:

- praca socjalna,
- pomoc finansowa,
- pomoc rzeczowa.

W Gminie Łaziska, przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Łaziskach, funkcjonuje **Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Łaziska**, którego działania koncentrują się na wsparciu rodzin, w których występuje przemoc oraz rodzin zagrożonych przemocą (w ramach procedury Niebieskiej Karty).

Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łaziskach:

- informowanie o instytucjach i placówkach, które świadczą pomoc materialną i psychologiczną i organizowanie kontaktu z nimi,
- kierowanie do prokuratury, kontaktowanie z dzielnicowym.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Opolu Lubelskim:

- pomoc psychologiczna,
- poradnictwo socjalne,
- pomoc finansowa.

W Gminie Opole Lubelskie, przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Opolu Lubelskim, funkcjonuje **Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Opole Lubelskie**, którego działania koncentrują się na wsparciu rodzin, w których występuje przemoc oraz rodzin zagrożonych przemocą (w ramach procedury Niebieskiej Karty).

Gminna Komisja ds. Profilaktyki oraz Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Opolu Lubelskim:

- pomoc w opracowaniu zawiadomień o popełnieniu przestępstwa znęcania się nad rodziną składanych w Prokuraturze Rejonowej w Opolu Lubelskim,
- towarzyszenie podczas składania w/w zawiadomień w Prokuraturze Rejonowej w Opolu Lubelskim,
- kierowanie do placówek udzielających wsparcia, np. psychologicznego,
- nieodpłatne udostępnianie publikacji tematycznych.

Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Jutrzenka” w Opolu Lubelskim:

- poradnictwo psychologiczne.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Poniatowej:

- praca socjalna (w formie wsparcia emocjonalnego i informacyjnego, w formie pomocy w konstruowaniu pism procesowych i urzędowych),
- wsparcie w odizolowaniu się osoby doznającej przemocy w rodzinie od osoby stosującej przemoc w rodzinie,
- pomoc w otrzymaniu schronienia,
- pomoc finansowa i rzeczowa w formie usług opiekuńczych, posiłków dla dzieci,
- wsparcie asystenta rodziny.

W Gminie Poniatowa, przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Poniatowej, funkcjonuje **Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Poniatowa**, którego działania koncentrują się na wsparciu rodzin, w których występuje przemoc oraz rodzin zagrożonych przemocą (w ramach procedury Niebieskiej Karty).

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wilkowie:

- pomoc finansowa,
- pomoc rzeczowa, w tym w formie posiłków,
- udzielanie informacji o instytucjach pomocowych,
- praca socjalna,
- wsparcie asystenta rodziny.

W Gminie Wilków, przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Wilkowie, funkcjonuje **Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Wilków**, którego działania koncentrują się na wsparciu rodzin, w których występuje przemoc oraz rodzin zagrożonych przemocą (w ramach procedury Niebieskiej Karty).

**DZIAŁANIA INSTYTUCJI I PLACÓWEK
Z TERENU POWIATU OPOLSKIEGO
WOBEC OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE**

Z informacji udzielonych przez podmioty biorące udział w ocenie postępu realizacji w roku 2015 Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Opolskim na lata 2012 – 2015 wynika, że w powiecie opolskim prowadzone są następujące działania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opolu Lubelskim z siedzibą w Poniatowej:

Działania kierowane konkretnie do osób stosujących przemoc w rodzinie:

- program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych.

Osoby stosujące przemoc w rodzinie mogą również korzystać ze stałych usług PCPR w następującym zakresie:

Poradnictwo:

- prawne,
- psychologiczne,
- socjalne.

Terapia rodzinna.

**Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Opolu Lubelskim
(w Powiatowym Centrum Zdrowia Sp. z o.o. w Opolu Lubelskim):**

- w ramach terapii uzależnienia od alkoholu:
  - nauka konstruktywnych zachowań,
  - edukacja na temat powiązań picia alkoholu z zachowaniami przemocowymi,
  - edukacja w zakresie konstruktywnego wyrażania złości,
  - edukacja na temat konsekwencji prawnych stosowania przemocy w rodzinie,
  - edukacja na temat stosowanej przemocy w rodzinie.

Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Opolu Lubelskim:

- terapia rodzinna,
- terapia indywidualna,
- indywidualne poradnictwo i konsultacje,

- psychoedukacja dzieci i młodzieży,
- prowadzenie warsztatu umiejętności wychowawczych (Szkoła dla Rodziców i Wychowawców),
- kierowanie do instytucji specjalistycznych.

Komenda Powiatowa Policji w Opolu Lubelskim:

- kontrola zachowania w ramach procedury Niebieskiej Karty,
- rozmowy profilaktyczno – ostrzegawcze dotyczące konsekwencji prawnych stosowania przemocy w rodzinie,
- odizolowanie osoby stosującej przemoc od rodziny poprzez zatrzymanie jej w Pomieszczeniach dla Osób Zatrzymanych w Komendzie Powiatowej Policji w Opolu Lubelskim,
- wnioskowanie do Prokuratury Rejonowej w Opolu Lubelskim o zastosowanie wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania,
- wnioskowanie do Prokuratury Rejonowej w Opolu Lubelskim o zastosowanie wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie środka zapobiegawczego w postaci dozoru policji,
- wnioskowanie do Prokuratury Rejonowej w Opolu Lubelskim o zastosowanie wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie środka zapobiegawczego w postaci nakazu opuszczenia lokalu wspólnie zajmowanego z osobą pokrzywdzoną,
- wnioskowanie do Prokuratury Rejonowej w Opolu Lubelskim o zastosowanie wobec osoby stosującej przemoc w rodzinie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chodlu:

- kierowanie osób stosujących przemoc w rodzinie, które jednocześnie używają alkoholu w sposób dezorganizujący życie rodzinne, do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- monitorowanie zachowania osoby stosującej przemoc w rodzinie we współpracy z funkcjonariuszami policji oraz kuratorami sądowymi.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Józefowie nad Wisłą:

- motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego,
- motywowanie do podjęcia specjalistycznego leczenia psychiatrycznego,
- poradnictwo na temat procedur przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Karczmiskach:

- monitorowanie zachowania osoby stosującej przemoc w rodzinie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Łaziskach:

- kierowanie na leczenie odwykowe.

Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Łaziskach:

- informowanie o możliwych skutkach karnych stosowania przemocy w rodzinie,
- motywowanie do zmiany zachowania.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Opolu Lubelskim:

- składanie do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o leczenie odwykowe osób stosujących przemoc w rodzinie.

Gminna Komisja ds. Profilaktyki oraz Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Opolu Lubelskim:

- motywowanie do zmiany zachowania, m.in. poprzez wskazywanie osobom stosującym przemoc w rodzinie szkód wynikających z ich zachowania,
- informowanie Prokuratury Rejonowej w Opolu Lubelskim o stosowaniu przemocy w rodzinie przez osoby podlegające procedurom Komisji.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Poniatowej:

- interwencja w miejscu zamieszkania,
- motywowanie do zmiany zachowania (m.in. kierowanie do udziału w programie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych),
- motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego,
- pomoc w organizacji leczenia odwykowego,
- kierowanie osób stosujących przemoc w rodzinie, które jednocześnie używają alkoholu w sposób dezorganizujący życie rodzinne, do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- motywowanie do podjęcia specjalistycznego leczenia psychiatrycznego,
- monitorowanie zachowania osoby stosującej przemoc w rodzinie, w tym także we współpracy z funkcjonariuszami policji i kuratorami sądowymi.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wilkowie:

- monitorowanie zachowania osoby stosującej przemoc w rodzinie, w tym także we współpracy z funkcjonariuszami policji i kuratorami,
- wsparcie asystenta rodziny.

PODSUMOWANIE

W ramach celu szczegółowego Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Opolskim na lata 2012 – 2015 (zwanego dalej „Programem”), jakim było monitorowanie zjawiska przemocy w rodzinie w powiecie opolskim, w 2015r. zadanie: „Zbieranie i przetwarzanie informacji dotyczących różnych aspektów zjawiska przemocy w rodzinie”, realizowane było w szerszym niż dotychczas zakresie. Jak w latach poprzednich, PCPR w Opolu Lubelskim z/s w Poniatowej oraz pojedyncze jednostki aktualizowały dane instytucji i placówek działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, dotyczących prowadzonych przez nie działań (w tym PCPR w Opolu Lubelskim z/s w Poniatowej poszerzyło rodzaj wytworzonych w tym zakresie materiałów o ulotki). Ponadto PCPR w Opolu Lubelskim z/s w Poniatowej zrealizowało zadanie: „Badania ankietowe i inne (np. postawy społeczne wobec zjawiska przemocy w rodzinie, w tym pracowników instytucji i placówek)” poprzez opracowanie dokumentu „Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze powiatu opolskiego w latach 2012-2014”.

W obrębie celu szczegółowego Programu: „Prowadzenie działań zapobiegających występowaniu przemocy w rodzinie w powiecie opolskim”, w 2015r. realizowane było każde zadanie, przede wszystkim w indywidualnych kontaktach z osobami i rodzinami, a także poprzez upowszechnianie materiałów informacyjnych i edukacyjnych – głównie były to ulotki dostępne przede wszystkim w siedzibach poszczególnych jednostek (PCPR w Opolu Lubelskim z/s w Poniatowej wykorzystano tutaj również kanał komunikacji, jakim jest internet). Natomiast PCPR w Opolu Lubelskim z/s w Poniatowej (samodzielnie oraz we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Chodlu, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Poniatowej, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wilkowie oraz Zespołem Szkół Ogólnokształcących w Józefowie nad Wisłą), Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Opolu Lubelskim, Towarzystwo Wspierania Rodzin z/s w Poniatowej (w prowadzonej Świetlicy Profilaktyczno – Wychowawczej), NZOZ w Karczmiskach, Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Jutrzenka” w Opolu Lubelskim poszerzyły swoje działania w tym zakresie również o formy grupowe (np. warsztaty, pogadanki, tematyczne spotkanie integracyjne).

Prawie żadna z instytucji i placówek w 2015r. nie realizowała na terenie powiatu opolskiego poszczególnych działań w/w celu szczegółowego Programu w formie kampanii społecznych (jedynie Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Opolu Lubelskim), ogólnodostępnych konferencji lub publikacji w lokalnej prasie. Wydaje się, że takie sposoby realizacji zadań – ze względu na swój zasięg – dotarłyby do dużo większej liczby mieszkańców powiatu opolskiego, a tym samym mogłyby znacząco wpłynąć na zwiększenie zasobu ich wiedzy na temat przemocy w rodzinie, co z kolei przełożyłoby się na wzmocnienie społecznej kontroli i czujności w tym obszarze.

Cel szczegółowy Programu: „Wsparcie osób doznających przemocy w rodzinie oraz świadków przemocy w rodzinie – mieszkańców powiatu opolskiego”, w 2015r. w powiecie opolskim realizowany

był w największym stopniu zadaniem: „Umożliwianie powrotu do równowagi osobom doznającym przemocy w rodzinie oraz świadkom”, w formie udzielania tym osobom wsparcia emocjonalnego, informacyjnego, instrumentalnego. Na uwagę zasługuje tutaj coraz większa dostępność poradnictwa psychologicznego oraz prawnego dla mieszkańców poszczególnych gmin – z reguły prowadzonego akcyjnie, tzn. w określonych okresach lub dniach roku. W głównej mierze jednak wsparcie udzielane jest przez pracowników socjalnych zatrudnionych w ośrodkach pomocy społecznej. Zadanie to w 2015r. realizowane było również poprzez nową formę: grupowe zajęcia edukacyjne dla osób doznających przemocy w rodzinie w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie – możliwe do zorganizowania dzięki współpracy instytucji: PCPR w Opolu Lubelskim z/s w Poniatowej oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w Łaziskach i Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Łaziska.

W 2015r. żadnej z osób z powiatu opolskiego doznającym przemocy w rodzinie instytucje nie umożliwiły znalezienia bezpiecznego schronienia (prawdopodobnie ze względu na brak takiej konieczności). W samym powiecie opolskim nadal brak jest placówki zapewniającej schronienie, np. ośrodka interwencji kryzysowej.

Realizacja ustawowego zadania własnego gminy: prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie (o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie [tj. Dz. U. z 2015r. poz. 1390]), jak relacjonują ośrodki pomocy społecznej, jest prowadzona w okrojonej formie, głównie jako poradnictwo socjalne, skierowane do wszystkich rodzin odwiedzanych przez pracowników socjalnych w związku z podejrzeniem występowania przemocy w rodzinie. Żaden z ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu opolskiego nie realizuje tego zadania w jego szczególnym zakresie, tj. działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Jeśli chodzi o pomoc udzielaną dzieciom z rodzin, w których występuje przemoc, to w powiecie opolskim w 2015r. w sposób ciągły udzielały jej jedynie 2 jednostki (była to głównie pomoc terapeutyczna): Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Opolu Lubelskim oraz PCPR w Opolu Lubelskim z/s w Poniatowej.

Pięć spośród siedmiu ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu opolskiego realizowało zadanie: „Umożliwianie ekonomicznego usamodzielniania się osobom doznającym przemocy w rodzinie”.

Prawie żaden z podmiotów działający w powiecie opolskim w 2015r. nie poszerzył swojej oferty pomocowej dla osób doznających przemocy w rodzinie. Jedynie PCPR w Opolu Lubelskim z/s w Poniatowej kontynuowało uruchomioną kilka lat wcześniej grupę wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie oraz zagrożonych przemocą w rodzinie. Ponadto w 2015r., we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łaziskach i Zespołem Interdyscyplinarnym do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Łaziska, uruchomiło grupę wsparcia dla osób

doznających przemocy w rodzinie oraz zagrożonych przemocą w rodzinie będących mieszkańcami gminy Łaziska.

Jeśli chodzi o cel szczegółowy Programu: „Szersze oddziaływania sankcjonujące i wspierające w zmianie osoby stosujące przemoc w rodzinie – mieszkańców powiatu opolskiego”, to jego sankcjonującą część w 2015r. realizowały: Komenda Powiatowa Policji w Opolu Lubelskim i Prokuratura Rejonowa w Opolu Lubelskim. Niepokojący wydaje się fakt, iż II Wydział Karny Sądu Rejonowego w Opolu Lubelskim w 2015r. wobec żadnej osoby stosującej przemoc w rodzinie nie zasądził obowiązku uczestnictwa w programach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych. Natomiast pozytywną zmianą w tym obszarze jest zasądzenie przez w/w Sąd obowiązków: opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z osobą pokrzywdzoną oraz powstrzymywania się od kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną w określony sposób.

W części wspierającej w/w celu szczegółowego Programu, w 2015r. oferta specyficznie skierowana do osób stosujących przemoc w rodzinie była uboga. Jedynie PCPR w Opolu Lubelskim z/s w Poniatowej realizowało jeden cykl Programu Oddziaływań Korekcyjno – Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie realizowanego w Powiecie Opolskim w latach 2014 – 2015. Żadna inna jednostka działająca na terenie powiatu opolskiego nie poszerzyła swojej oferty o inne działania wspierające w zmianie osoby stosujące przemoc w rodzinie.

W ramach celu szczegółowego Programu: „Podnoszenie jakości działań instytucji i placówek z powiatu opolskiego oraz kompetencji ich kadr, prowadzących działania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie”, w 2015r. w powiecie opolskim stale rozwijała się interdyscyplinarność w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, głównie poprzez funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych w każdej gminie powiatu opolskiego. Zespoły te zostały utworzone zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Jeśli chodzi o podnoszenie kompetencji i doskonalenie zawodowe kadr instytucji i placówek stykających się z przemocą w rodzinie, to w 2015r. możliwość taką na terenie powiatu opolskiego stworzyło PCPR w Opolu Lubelskim z/s w Poniatowej, organizując szkolenie dla kadry pomocy społecznej z terenu powiatu opolskiego. Poza tym pracownicy 2 instytucji pomocowych i członkowie 1 Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie uczestniczyli w szkoleniach zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poza powiatem opolskim.

Szkolenia kadry jako forma wzmacniająca zasób wiedzy i umiejętności w części skutkują tym, że wśród powodów zakończenia procedury Niebieskiej Karty – w swoich sprawozdaniach za 2015r. – Gminne Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z terenu powiatu opolskiego coraz rzadziej podają takie kwestie, które nie wskazują na ustanie przemocy w rodzinie i/lub bazują na stereotypach, np.:

- objęcie pomocą psychologiczną osób doznających przemocy w rodzinie, w tym dzieci,
- skierowanie osoby stosującej przemoc w rodzinie na leczenie odwykowe,
- skierowanie osoby doznającej przemocy w rodzinie na terapię współzależnienia.

Zadanie: „Wsparcie proceduralne i usprawnienie działań kadr instytucji i placówek stykających się z przemocą w rodzinie” w 2015r. zrealizowało jedynie PCPR w Opolu Lubelskim z/s w Poniatowej – poprzez rozdystrybuowanie do instytucji pomocowych i interwencyjnych oraz urzędów na terenie powiatu opolskiego materiałów informacyjno – edukacyjnych w formie ulotki zawierającej treści opisujące stan emocjonalny i sytuację psychologiczną osoby doznającej przemocy w rodzinie w momencie kontaktu z pracownikiem instytucji, wymieniającej konkretne raniące zachowania pracowników i wyjaśniającej ich wpływ na osobę doznającą przemocy, a także wskazującej te zachowania pracownika, które wspierają osobę doznającą przemocy i podtrzymują kontakt, czyniąc go bardziej skutecznym.

W 2015r. jedynie PCPR w Opolu Lubelskim z/s w Poniatowej uruchomiło pojedyncze działanie (w formie jednorazowej superwizji) w ramach realizacji zadania: „Wsparcie emocjonalne, informacyjne, instrumentalne kadr instytucji i placówek stykających się z przemocą w rodzinie, w prowadzonych przez nie działaniach w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie”.

Wartą podkreślenia kwestią w realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Opolskim na lata 2012 – 2015 był stały wzrost liczby informacji wskazujących na coraz większą współpracę podmiotów z terenu powiatu opolskiego w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym również współpracę interdyscyplinarną.